

UNIBERTSITATEA. Euskal unibertsitatearen definizioak baldintzatuko du egun osoa iraungo duen hausnarketa saioa

UEUren geroa erabakitzeke eguna

Bilboko Euskalduna jauregian batuko dira gaur erakundearen etorkizuneko zeregina adostuko duten 185 UEUkide

Asier Iturriagaetxebarria | BILBO

Udako Euskal Unibertsitatearen (UEU) etorkizuna erabakiko duen eguna heldu da. Izan ere, gaur goizeko 09:30etik aurrera *Geroa orain* hausnarketa txostena erabakiko dute UEUko 185 kidek Bilboko Euskalduna jauregian. Jomugan, gai nagusi bi adostea: euskal unibertsitatearen definizioa eta UEUren zeregina. Azkenengo egunetan ikusi, irakurri eta entzundakoei erreparatuz gero, iritzi kontrajarririk ez dira faltako Euskaldunak, baina euskalgintzaren eta unibertsitatearen inguruan dabilzan guztiak bat datoz UEUren II. Kongresua «mugarria» izango dela esatean.

Kongresua gaur izango bada ere, UEUren etorkizuneko eginbeharrak zehazteko hausnarketa prozesua orain bederatzi hilabete inguru hasi zen. Iñaki Marko da kongresuaren artez-karia, eta herenegungo aurkez-

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Iñaki Marko, Xabier Isasi, Ane Sarasua eta Mikel Aizpuru kongresua aurkezteko ekitaldian.

pen sozialean adierazi zuenez, prozesua «ahalik eta irekiena eta parte-hartzaileena» izateko ahalegina egin du UEUk. Horren adibide gisa jarri zuen

UEUkideek eginiko 184 zuzenketa proposamenak.

Prozesu luze horren emaitza da *Geroa orain* hausnarketa txostena. Hiru zati dauzka: le-

henengoan, Euskal Herriko unibertsitateen egoera aztertzen da; bigarrenean, UEUren azterketa egiten da eta datozen urte-etarako plan estrategikoa pro-

posatu; eta hirugarrenean, UEUren barruko antolaketa sendotzeko eman beharreko pausoak zehazten dira.

Garai berrietara egokitu guran

Iñaki Markok hausnarketa baten premia aipatu bazuen, Xabier Isasi UEUko zuzendaria argitu zuen zergatik behar duen erakundeak gizartearekiko daukan eginbeharra birplan-teatu. «Begi-bistakoa da, UEU sortu zenetik, eta, batez ere, UEUren lehenengo kongresutik hona, unibertsitatearen errealitateak aldaketa nabarmenak izan dituela. Legediaren aldaketak, Europako Batasunaren eraketa, teknologia berrien ezarpena eta Euskal Herriko gizartearen eraldaketa sakonak zuzen-zuzenean eragin dute UEUren xede nagusia den euskal unibertsitatea sortzen laguntzea. Gauzak horrela, UEUren Batzar Nagusiak beharrezko jo zuen II. Kongresua antolatzea eta egitea».

UEU-REN II. KONGRESUA

Xabier Isasi Balanzategi ■ UEUko Zuzendaria

Berandu baino lehen geroa orain UEU

egin du. Batetik, sail gehiago sortu, barne organoak indartu eta barruko harremanak arindu. Bestetik, azpiegiturak hobetu, lan taldea zabaldu, sareak erai-ki eta argitalpenen kalitatea nabarmen jaso. Une honetan UEUren jarduerak udako ikastaroetatik, gradu ondoko eta doktorego ikastaroetaraino eta liburuak argitaratzetik irakaskuntza telematikoraino iristen ari da. Asko zabaldu dira UEUren jarduerak; hainbeste hedatu dira non UEUren antolaketa zaharkiturik geratu den. Hala ere, ez da antolaketa problema soila. UEUk jarduerak hedatuz eta hedatuz bere xede nagusia gero eta hurrago jartzen du. Laurogeita hamabostean Euskal Unibertsitatea sortzen laguntzea zena Euskal Unibertsitatea sortzea bihurtzen ari da.

Zalantza hori argitu behar du UEUk bere kongresuan. Bat izan ala bestea izan, kongresuaren erabakiak erabat markatuko du UEUren nondik norakoa datozen urteetan. Alabaina Euskal Unibertsitatearen auzia UEUtik harago Euskal Herriko gizarteari dagokio. Eus-

kal Herriko gizarteak eman behar baitio babesa Euskal Unibertsitateari erakunde publikoek, pribatuek eta herri ekime-nek babestu ezean Euskal Unibertsitatea ezin izan baitaiteke proiektu bideragarri.

Euskara hizkuntza garaikide, erabilgarria eta bizirik izango bada Euskal Unibertsitatea izango da ezbairik gabe. Hau da, hizkuntza egoera normalizatu-tuan Euskal Unibertsitatea erakunde naturala da. Euskal Herriko unibertsitateetan zer aitortzen eta zer ematen zaion euskarari unibertsitate bakoitzak erabakitzen du. Publikoek administrazioen irizpideei jarraituz eta konfesionalek eta pribatuek euren interes eta helburuen arabera. Ikusten ari garenez, unibertsitate publikoen kasuan euskara bihurtu da lehia politikoen jaurtigailua, Nafarroako Gobernuak euskara unibertsitateetik egotzi nahi duen bitartean Autonomia Erkideko unibertsitatean euskaldunak *eroso* egotea jarri dute helburu.

Gogoetak gogoeta, esaten dute eta horretan neu bat nator unibertsitate pu-

blikoek aurrerantzean ez dutela izango orain artean izan duten eragina. Euskal Herrian gero eta unibertsitate gehiago dago eta Europar Batasunaren eraketa-rekin batera gehiago izatea espero da. Gurean unibertsitate gehiago izatea berez ez da txarra. Hala ere, euskarari dagokionez zorrotz aztertu behar da zer komeni den: unibertsitate guztietan borrokatzea euskarak lekutxoa izan dezan ala (edota) Euskal Unibertsitatea bezalako proiektuak eraikitzea.

Ez da ezer berririk deskubritzen esaten bada Euskal Herriko unibertsitateak erdaldunak direla, espainolak edo frantsesak, eta erdaldunak izaten behartuta daude erdararen merkatuan lehiatzeko eginak daudelako. Hori da Euskal Herriko unibertsitate guztietik gertatzen zaiena merkatu legepean jarri direla eta lehia horretan euskarak etekinik ez.

Ingurumari horretan Euskal Unibertsitatea izatea komenigarria ez eze beharrezkoa da, bestela unibertsitate bakoitzeko euskal txokoetara bazterturik gera daiteke euskara. UEUk, kasualitatez edo, abagune honetan erabaki du bere II. Kongresua egitea. Egia esan, ez da une txarra, oso momentu egokia izan daiteke datozkeen aldaketei ahalik ondoen aurre egin ahal izateko. Kongresuaren inguruan sortutako jakin minak agerian uzten du euskalgintzan eta unibertsitario euskaldunen artean dagoen anabasa. UEUk bere eskarmen-tuaz gainera proiektu sortzailea eskaini nahi die eta, aldi berean, eragile horiei eskatu nahi die proiektu horretan UEU-rekin batera buru belarri murgiltzea.

Dagoeneko, Udako Euskal Unibertsitateak hogeita hamar urte eman ditu lanean. Urte horietan guztietan Euskal Unibertsitatea aldarrikatzeaz gainera UEUk sekulako lana egin du. Unibertsitate mailako irakasleriaren trebakuntzan, ikasmateriaren argitaratzean eta goi mailako prestakuntzarako ikastaroak antolatzen besteak beste. Euskararen alorreko beste hainbat erakundek bezala UEUren lana pertsona askoren ekarpe-nei esker gauzatu ahal izan da. UEUko kideak eta UEUren lagunak izan dira eta dira oraindik UEUren jardueretako eustarririk behinena. Zenbatekoa izan den UEUren ekarpena euskararen normalkuntzan eta unibertsitatean neur-tzea zaila bada ere, esanguratsua izan da. UEUtik igarotako milaka pertsona, antolatutako ehunka ikastaro eta argitaratutako ehunka liburu horren erakusgarri dira.

Sortu zen une beretik UEUren jarduerak bi alderdi nagusietan banatu dira. Kanpora begira, unibertsitateetan, kultura gintzan eta euskalgintzan jardun du. UEUk euskalgintza eta unibertsitateen arteko lotuneak gauzatu ditu, irakasle askoren praktika-eskola izan da, hasierako ikasmateriak argitaratu eta zabaldu, beste erakundekin batera terminologia garatu eta finkatu eta abar. Lan horien guztien onurak musu truk jaso dituzte Euskal Herriko unibertsitateek.

Barrura begira, berriz, bere helburuak ahalik eta azkarren lortu ahal izateko Udako Euskal Unibertsitateak urterik urte bere antolakuntza erdua sendotu